

POT BOLNIKA DO ONKOLOGA

THE PATIENT'S JOURNEY TO THE ONCOLOGIST OFFICE

Izr. prof. dr. Tanja Mesti, dr. med.

Onkološki Inštitut Ljubljana

Medicinska Fakulteta Ljubljana, Univerza v Ljubljani

Onkološki bolnik je v osredju odnosa med družinskim zdravnikom, kot nosilcem primarne dejavnosti in onkologom, kot nosilcem onkološke dejavnosti. V sami obravnavi je vpleteno veliko dodatnih dejavnikov in razen samega bolnika, aktivno vlogo igrajo njegova družina, okolica, zdravstveni centri primarne in onkološke obravnave ter sekundarni centri, kjer se diagnostika izvaja, organizacija in logistika izvedbe oz obravnave takih bolnikov je bistvenega pomena in ne nazadnje dostopnost do zdravil. Pot bolnika z nemelanomskimi kožnimi raki (NMKR), kamor sodita najbolj pogosto bazalnocelični in ploščatocelični karcinom, v Sloveniji poteka po stopnjah, ki zagotavljajo prehod od prvega suma do specializiranega zdravljenja. Glavni koraki na tej poti so:

- **Družinski zdravnik:** Prva točka stika. Zdravnik pregleda sumljivo spremembo na koži in ob sumu na rakavo obolenje izda napotnico za dermatologa.
- **Dermatolog:** Specialist opravi natančen pregled (pogosto z dermatoskopijo) in odvzame košček tkiva za histopatološko preiskavo (biopsijo). Če je potrjen NMKR, se določi vrsta in stopnja razširjenosti.
- **Kirurško zdravljenje:** Večino nemelanomskih rakov (zlasti bazalnoceličnega) uspešno odstranijo kirurgi (dermatokirurgi ali maksilofacialni/plastični kirurgi) že na sekundarni ravni.
- **Onkološki inštitut (Internistični onkolog/Radioterapevt):** Bolnik z NMKR, pride do onkologa v primerih, ko je bolezen:
 - Napredovala ali razsejana (metastatska)
 - Neprimerna za operativni poseg
 - Potrebuje obsevanje (radioterapijo) ali sistemsko zdravljenje (npr. imunoterapijo pri ploščatoceličnem karcinomu)

Multidisciplinarni konzilij: O kompleksnejših primerih odloča skupina strokovnjakov (dermatolog, onkolog, kirurg, radioterapevt), ki skupaj določijo najboljši načrt zdravljenja.

Podrobnejše informacije o kliničnih poteh in obravnavi so na voljo na spletni strani Onkološkega inštituta Ljubljana.